

SWAROVSKI
OPTIK

Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2017

Komisja Faunistyczna

Niniejszy raport zawiera 405 obserwacji z roku sprawozdawczego oraz 52 z lat wcześniejszych (wyróżnione podaniem pełnego roku) – akceptowanych przez Komisję i tym samym uznawanych za stwierdzenia. Dotyczą one 97 gatunków i podgatunków. Około 22,7% zgłoszonych obserwacji nie uzyskało akceptacji (patrz aneks).

W roku 2017 do awifauny krajowej przybyły dwa nowe gatunki: sieweczka długonoga *Charadrius asiaticus* i mewa ochocka *Larus schistisagus*. Pierwsze stwierdzenie czajki szponiastej *Vanellus spinosus* zostało zaklasyfikowane do kategorii D. Inne najrzadsze odnotowane gatunki to: drugie stwierdzenia mewy karaibskiej *Leucophaeus atricilla*, kaniuka *Elanus caeruleus* i orłosępa *Gypaetus barbatus*, drugie i trzecie stwierdzenie „mewy syberyjskiej” *Larus fuscus heuglini*, trzecie stwierdzenia świstunki iberyjskiej *Phylloscopus ibericus* i trznadla czarnogłowego *Emberiza melanocephala*, piąte stwierdzenie cyraneczki karolińskiej *Anas carolinensis*, szóste stwierdzenia świstuna amerykańskiego *Mareca americana*, trzcinniczka kaspijskiego *Acrocephalus agricola* i pokrzewki wąsatej *Sylvia cantillans*, siódme i ósme stwierdzenie siewki złotawej *Pluvialis fulva* oraz ósme stwierdzenie modraczka *Tarsiger cyanurus*.

Zwraca uwagę bezprecedensowy nalot czeczotki tundrowej *Acanthis hornemanni* (co najmniej 107 stwierdzeń). Stosunkowo liczne pojawy dotyczyły: biegusa morskiego *Calidris maritima* (15 stwierdzeń), wydryka wielkiego *Stercorarius skua* (7 stwierdzeń), orlicy *Ichthyaelus ichthyaelus* (18 stwierdzeń) i raroga *Falco cherrug* (10 stwierdzeń).

Lista ptaków krajowych liczy obecnie 456 gatunków.

Stwierdzenia uszeregowano według regionów w kolejności alfabetycznej, a w obrębie województwa – chronologicznie. Kod liczbowy po nazwie gatunkowej w pierwszej części dotyczy okresu sprzed roku sprawozdawczego, a w drugiej – danych z tego roku; w obu przypadkach liczba stwierdzeń łamana przez liczbę osobników; symbol „n” wyraża liczby nieustalone, skrót „ca” liczby przybliżone. Stanowiska gatunków zagrożonych utajniono.

Podstawą do wyliczenia kodów liczbowych jest publikacja Stawarczyk i in. (2017), uwzględniająca zmiany liczby stwierdzeń wynikające z rewizji generalnej oraz z reinterpretacji pojawów niektórych gatunków. Kolejność i nazewnictwo gatunków zastosowano według nowej systematyki (Stawarczyk 2014, 2018).

Komisja dziękuje za konsultacje w kilku trudnych przypadkach następującym ekspertom: Peter Adriaens, Jose Luis Copete, Klaus Malling Olsen, Killian Mullarney. Ponadto Komisja dziękuje Łukaszowi Krajewskiemu za pomoc przy uzupełnieniu dat pobyków w oparciu o serwis ornitho.pl.

Wykaz stwierdzeń – *List of accepted records*

Kategorie A i C (pojawy naturalne – *natural occurrence*)

Bernikła kanadyjska *Branta canadensis*

POMORSKIE: 12.05.2015 – 1 para z 7 pull. (foto), Gdańsk Przymorze (K. Nowak).

Markaczka amerykańska *Melanitta americana*

8/8, 2/2

POMORSKIE: 08.04.17. – 1 ♂ ad. (foto), Kuźnica, pow. pucki (M. Przymencki, S. Sosnowski i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.05.17. – 1 ♂ ad. (foto), Pobierowo, pow. gryficki (Z. Kajzer).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca*

ŁÓDZKIE: 20.05.2007 – 1 para (foto), zb. Jeziorsko (K. Gara).

MAŁOPOLSKIE: 14.04.17. – 1 para z gniazdem, Jankowice, pow. oświęcimski (J. Betleja); 11.06.–15.07.17. – 1 para z 4 pull. (foto), Brzegi, pow. wielicki (A. Chwierut, J. Przyborowska, A. Oruba); 15.07.17. – 1 para z 3 pull. (foto), Skawina, pow. krakowski (J. Przyborowska, A. Oruba).

OPOLSKIE: 21.04.17. – 1 para z gniazdem, zb. Kozielno, pow. nyski (J. Betleja).

ŚLĄSKIE: 04.–18.05.17. – 1 para z 1–3 pull. (foto), Goczałkowice-Zdrój, pow. pszczyński (J. Betleja, I. Oleksik, H. Boronowski); 18.07.–09.08.17. – 1 para z 8 pull. (foto), tamże (H. Boronowski i inni); 05.–07.07.17. – 1 para z 3 pull. (foto), Bieńkowice, pow. raciborski (M. Rojek, S. Beuch).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 18.05.–14.07.17. – 1 para z 3 pull. (foto), Chlewice, pow. myśliborski (Ł. Ławicki); 19.07.17. – 1 para z 7 pull. (foto), Kaleńsko, pow. myśliborski (G. Sępołowicz, R. Gruszka).

✧ W roku 2017 populacja krajowa wzrosła do 9 par lęgowych.

Kazarka rdzawa *Tadorna ferruginea*

POMORSKIE: 24.06.–01.07.2008 – 2 ♂♂ (foto), Gdańsk Przymorze (M. Romanowski).

Helmiatka *Netta rufina*

ŚLĄSKIE: 10.07.2016 – 18–24 par (gn. pewne 18 par; foto), rez. Łęczczok, pow. raciborski (D. Szyra, R. Szyra); 10.07.2016 – 12–20 par (gn. pewne 12 par), Wielikąt, pow. wodzisławski (D. Szyra, R. Szyra).

ŚLĄSKIE: 07.06.–09.07.17. – 1 ♀ z pull. (foto), Dębowiec, pow. cieszyński (A. Czyłok, A. Kos, K. Liersz-Żelasko); 15.06.17. – 3 ♀♀ z pull. (foto), rez. Łęczczok, pow. raciborski (S. Beuch); 23.06.–10.08.17. – 10 par (gn. pewne), Wielikąt, pow. wodzisławski (S. Beuch, D. Szyra, R. Szyra); 06.07.17. – 1 ♀ z 7 pull. (foto), Landek, pow. bielski (A. Kos, A. Czyłok).

Czerniczka *Aythya collaris*

8/8, 1/1

POMORSKIE: 22.01.–27.02.17. – 1 ♂ ad. (fot. 1), ujście Wisły, Świbno, pow. gdański (D. Koprowska i inni, www.ornitho.pl).

Fot. 1. Czerniczka *Aythya collaris*, ujście Wisły, styczeń-luty 2017 (fot. W. Michalczyk) – Ring-necked Duck, Vistula River mouth, January-February 2017

✧ Pierwsze stwierdzenie zimowe w kraju (Stawarczyk et al. 2017).

Świstun amerykański *Mareca americana*

5/5, 1/1

ŁÓDZKIE: 16.03.17. – 1 ♂ (foto), Ktery, pow. kutnowski (Ł. Matyjasiak, M. Piasecki, A. Budyta).

Rożeniec *Anas acuta*

LUBUSKIE: 24.04.17. – 1 ♀ z gniazdem (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (M. Leszczyński i inni).

PODLASKIE: 12.–16.06.17. – 1 ♀ z 8 pull. i 1 ♀ zaniepokojona, odwodząca (foto), Sośnia, pow. grajewski (Ł. Krajewski).

Cyraneczka karolińska *Anas carolinensis*

4/4, 1/1

MAZOWIECKIE: 02. i 09.04.17. – 1 ♂ (foto), Oborczyńska, pow. ostrołęcki; 21.–22.04.17. – tenże (foto), Długie, pow. ostrołęcki (M. Murawski, K. Antczak, www.ornitho.pl).

Mandarynka *Aix galericulata*

MAZOWIECKIE: 05.–08.17. – 27–28 ♀♀, 178–182 pull., 3 gniazda (foto), Warszawa (D. Sikora i inni); 12.07.17. – 1 ♀ z 1 ♂ juv. schwytanym (gn. pewne; foto), Pruszków (pow.) (Ł. Wardecki).

OPOLSKIE: 20.05.17. – 1 para z 15 pull. (foto), Brzeg (pow.) (M. Stajszczyk, M. Wesołowski); 14.07.17. – 1 ♀ z 2 pull. (foto), tamże (M. Stajszczyk, G. Rączka).

Turkawka wschodnia *Streptopelia orientalis*

3/3, 0/0

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 08. i 17.04.17. – 1 ad. o cechach podgatunku *S. o. meena* (foto), Suchedniów, pow. skarżyski (S. Kowalczyk, K. Płaska, E. Płaski).

✧ Stwierdzenie dotyczy ptaka powracającego do Suchedniowa od roku 2013 (patrz uzupełnienia dat).

Jerzyk alpejski *Tachymartitis melba*

12/16, 1/1

POMORSKIE: 01.07.17. – 1 ad. osłabiony, schwytany (fot. 2), Gdańsk (J. Śmigielska i inni).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2005 (Stawarczyk et al. 2017). Ptak po rehabilitacji i zaobrączkowaniu został wypuszczony w Pomieczyńnie, pow. kartuski, w dniu 10.07.17.

Szczudłak *Himantopus himantopus*

LUBELSKIE: 09.06.–15.07.17. – 1 para z 1 pull. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (S. Śliwiński, A. Brodowska, M. Sokołowski).

ŁÓDZKIE: 27.05.–05.06.17. – 1 para z gniazdem (foto), Warta, pow. sieradzki (T. Janiszewski, T. Musiał, R. Włodarczyk).

PODKARPACKIE: 05.–07.17. – 4 pary z gniazdami, pull./juv. (foto), pow. jarosławski (T. Marzurkiewicz i inni).

WIELKOPOLSKIE: 10.–12.05.17. – 1 para z gniazdem (foto), Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda, T. Książkiewicz).

✧ W roku 2017 w kraju gniazdowało 7 par.

Siewka złotawa *Pluvialis fulva*

6/6, 2/2

PODKARPACKIE: 23.04.2016 – 1 os. (foto), Lipnica Wielka, pow. nowotarski (M. Jarończyk).

DOLNOŚLĄSKIE: 18.11.–02.12.17. oraz 07.01.18. – 1 juv. (fot. 3, wideo), Jamnik i Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz i inni).

ŁÓDZKIE: 26.10.–03.11.17. – 1 juv. (foto, wideo), zb. Jeziorsko (M. Faber i inni, www.ornitho.pl).

✧ Stwierdzenie dolnośląskie jest pierwszą próbą zimowania tego gatunku w kraju.

Sieweczka morska *Charadrius alexandrinus*

46/57, 1/1

POMORSKIE: 11.–13.08.17. – 1 ♀ ad. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (M. Wierzbicki, S. Bzoma).

Sieweczka długonoga *Charadrius asiaticus*

0/0, 1/1

ŁÓDZKIE: 21.10.–06.11.17. oraz 25. i 27.12.17. – 1 ♂ ad. (foto, wideo), zb. Jeziorsko (A. Kleszcz i inni).

POMORSKIE: 09.–11.08.17. – 1 ♂ ad. (fot. 4), Łaszka, pow. nowodworski (P. Malczyk, T. Kozakiewicz, www.clanga.com).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego środkowoeuropejskiego gatunku w kraju. Komisja uznała, że w obu lokalizacjach pojawił się ten sam ptak.

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*

39/41, 4/4

LUBELSKIE: 24.08.17. – 1 juv. (foto), Machnówek, pow. tomaszowski (M. Wierzbicki i inni); 04.–23.09.17. – 1 juv. (foto), Kaliszany Stare, pow. opolski (www.clanga.com, www.lto.org.pl); 10.09.17. – 1 juv. (foto), Drachalica, pow. rycki (D. Piechota); 23.09.–16.10.17. – tenże (foto), Ryki (pow.) (J. Stalenga, www.clanga.com).

MAZOWIECKIE: 16. i 21.09.17. – 1 juv. (foto), Wola Pawłowska, pow. lipski (K. Ślusarski, M. Długosiewicz, E. Suchożebrska, www.ornitho.pl).

ŚLĄSKIE: 31.10.–07.11.17. – 1 os. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (M. Nagler, J. Przyborowska, A. Oruba, www.clanga.com).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 16.09.17. – 1 juv. (foto), Ostrów, pow. opatowski (K. Ślusarski, M. Długosiewicz, E. Suchożebrska).

Fot. 2. Jerzyk alpejski *Tachymartus melba*, Gdański, lipiec 2017 (fot. J. Śmigielska) – *Alpine Swift, Gdański, July 2017*

Fot. 3. Siewka złotawa *Pluvialis fulva* (pierwsza z prawej), Jamnik, listopad–grudzień 2017 (fot. W. Lenkiewicz) – *Pacific Golden Plover, Jamnik, November–December 2017*

Fot. 4. Sieweczka długonoga *Charadrius asiaticus*, Łaszka, sierpień 2017 (fot. Z. Kajzer) – *Caspian Plover, Łaszka, August 2017*

Fot. 5. Biegus płowy *Calidris subruficollis*, Witkowo, wrzesień 2017 (fot. M. Solowiej) – *Buff-breasted Sandpiper, Witkowo, September 2017*

✧ Obserwacje z Kaliszan, Woli Pawłowskiej i Ostrowa dotyczą tego samego osobnika przemieszczającego się u zbiegu trzech województw.

Biegus morski *Calidris maritima* ca 205/ca 257, 15/19

POMORSKIE: 08.01.17. – 1 imm. (foto), Rewa, pow. pucki (M. Polakowski i inni); 13.04.17. – 1 imm. (foto), Ustka, pow. słupski (M. Szumski); 09.10.17. – 1 os. (foto), tamże (M. Szumski); 10.10.17. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (W. Guzik i inni); 13.10.17. – 2 os. (foto), Gdańsk Sobieszewo (M. Zimiński); 13.10.17 – 1 imm. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (P. Malczyk i inni); 13.10.17. – 1 imm. (foto), Ustka, pow. słupski (M. Szumski); 22.10.17. – 1 imm. (foto), Rewa, pow. pucki (M. Ściborski); 31.10.–03.11.17. – 2–3 imm. (foto); Hel, pow. pucki (M. Sołowiej, www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 28.01.–05.02.17. – 1 imm (foto), Świnoujście (pow.) (www.clanga.com); 09.10.17. – 1 os. (foto), Kołobrzeg Podczele (R. Rudzionek); 09.10.17. – 2 os. (foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer, M. Sołowiej); 15. i 24.10.17. – 1 imm. (foto), Darłówko, pow. sławieński (P. Butkiewicz i inni); 30.10.17. – 1 os. (foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (P. Zientek); 30.10.17. – tenże (foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer); 01.–04.11.17. – 1 imm. (foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (P. Zientek).

Biegus płowy *Calidris subruficollis* 25/26, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 16.–22.09.17. – 1 juv. (fot. 5), Witkowo, pow. stargardzki (M. Sołowiej, M. Sobieraj).

Biegus arktyczny *Calidris melanotos* 107/117, 2/2

POMORSKIE: 13.–17.05.17. – 1 os. (foto), rez. Beka, pow. pucki (A. Kośmicki, A. Kośmicka).
ŚLĄSKIE: 09.–19.09.17. – 1 juv. (foto), Zb. Przeczycki, pow. będziński (R. Gwóźdź, A. Oruba, J. Przyborowska, www.ornitho.pl).

Terekia *Xenus cinereus* 111/118, 3/3

DOLNOŚLĄSKIE: 23.–28.07.17. – 1 ad. (foto, wideo), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski i inni).

LUBELSKIE: 20.–22.05.17. – 1 ad. (foto), Wierzbica, pow. tomaszowski (R. Cymbała i inni).

POMORSKIE: 08.–10.09.17. – 1 juv. (foto), rez. Beka, pow. pucki (J. i A. Szuksztul, www.clanga.com).

Łęczak *Tringa glareola*

PODLASKIE: 02.–09.06.17. – 1 para z gniazdem i pull. (foto), Lewsze, pow. białostocki (P. Białomyzy i inni).

POMORSKIE: 06.05. i 06.07.17. – 1 para z 1 pull. (foto), Bielawskie Błota, pow. pucki (A. Sikora).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius* 104/109, 6/6

DOLNOŚLĄSKIE: 01.–16.04.17. – 1 os. (foto, wideo), Ruda Sułowska, pow. milicki (W. Lenkiewicz i inni).

LUBUSKIE: 08.10.17. – 1 os. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (www.clanga.com).

MAŁOPOLSKIE: 21.04.17. – 1 ad. (foto), Kryspinów, pow. krakowski (K. Kus, S. Cios); 11.–14.05.17. – 1 os. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (www.clanga.com).

ŚLĄSKIE: 26.09.17. – 1 imm. (foto), zb. Dzierżno Duże, pow. gliwicki (S. Beuch, P. Skatban).

WIELKOPOLSKIE: 24.–26.09.17. – 1 imm. (foto, wideo), zb. Wonieść, pow. kościański (W. i E. Michalak, www.ornitho.pl).

Żwirowiec stepowy *Glareola nordmanni*

32/41, 1/1

LUBELSKIE: 09.09.17. – 1 juv. (fot. 6), Helenów, pow. chełmski (S. Śliwiński).

Wydrzyk tęposterny *Stercorarius pomarinus*

ca 249/690, 9/14

POLSKA WYŁĄCZNA STREFA EKONOMICZNA: 01.05.17. – 1 ad. (foto), Bałtyk N 55°05'43.9"E 16°38'08.8" (A. Niemczyk, R. Siuchno, K. Gajko); 09.05.17. – 1 ad. (foto), tamże (M. Sołowiej, S. Klusewicz); 10.05.17. – 1 ad. (foto), tamże (M. Sołowiej, S. Klusewicz).

POMORSKIE: 17.09.17. – 4 ad. (foto), ujście Wisły, Świbno, pow. gdański (A. Kośmicki, A. Janczyszyn); 13.10.17. – 1 ad. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (P. Malczyk i inni); 29.10.17. – 2 juv. (foto), Gdańsk Górki Zachodnie (P. Baszanowski); 29.–30.10.17. – 2 ad. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (P. Malczyk i inni); 30.10.17. – 1 ad. (foto), Jantar, pow. nowodworski (M. Sołowiej, A. Niemczyk).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.04.17. – szczytka 1 juv. (foto), Dźwirzyno, pow. kołobrzegi (K. Hryniewicz).

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*

125/153, 4/4

OPOLSKIE: 30.08.2011 – 1 juv. (foto), Zb. Turawski (M. Kowalski, A. Kowalska, Ł. Berlik).

POLSKA WYŁĄCZNA STREFA EKONOMICZNA: 20.07.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Bałtyk N 55°05'43.9" E 16°38'08.8" (A. Niemczyk, R. Siuchno).

POMORSKIE: 31.08.17. – 1 juv. (foto), Niedźwiedziówka, pow. nowodworski (T. Kozakiewicz i inni); 02.09.17. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, A. Kośmicki).

Wydrzyk wielki *Stercorarius skua*

40/40, 7/7

MAZOWIECKIE: 24.10.–07.11.17. – 1 juv. (fot. 7), Ruda, pow. miński (P. Kuchta, W. Chróścik, M. Kaczorowski, www.ornitho.pl).

POMORSKIE: 13.10.17. – 1 juv. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (P. Malczyk i inni); 13.10.17. – 1 juv., Mikoszewo, pow. nowodworski (P. Malczyk i inni); 13.10.17. – 2 juv. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk, P. Zieliński); 15.11.17. – 1 juv. (foto), tamże (S. Kielan).

ŚLĄSKIE: 03.–04.11.17. – 1 os. (foto), Zb. Goczałkowicki, pow. pszczyński (M. Nagler, Z. Włodarski, www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 18.10.17. – 1 juv. (foto), Świnoujście – Bałtyk ok. 11 km na NE (M. Jasiński); 29.10.17. – 1 os. (foto), Niechorze, pow. gryficki (K. Bieńkowski, M. Sołowiej i inni).

✧ Rekordowa liczba stwierdzeń w roku.

Mewa karaibska *Leucophaeus atricilla*

1/1, 1/1

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 24.–26.04.17. – 1 ad. (fot. 8), Nowa Pasłęka, pow. braniewski (A. Sikora i inni).

✧ Drugie stwierdzenie w kraju po obserwacji z lipca i sierpnia 2007 (Radziszewski et al. 2008).

Orlica *Ichthyaetus ichthyaeus*

145/146, 18/18

DOLNOŚLĄSKIE: 25.07.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Jez. Kunickie, pow. legnicki (P. Kołodziejczyk); 14.08.17. – 1 juv. (foto, wideo), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G.

Fot. 6. Żwirowiec stepowy *Glareola nordmanni*, Helenów, wrzesień 2017 (fot. S. Śliwiński) – *Black-winged Pratincole, Helenów, September 2017*

Fot. 7. Wydrzyk wielki *Stercorarius skua*, Ruda, październik–listopad 2017 (fot. S. Turowski) – *Great Skua, Ruda, October–November 2017*

Fot. 8. Mewa karaibska *Leucophaeus atricilla*, Nowa Pasłęka, kwiecień 2017 (fot. A. Sikora) – *Laughing Gull, Nowa Pasłęka, April 2017*

- Orłowski i inni); 12.09.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto, wideo), tamże (G. Orłowski i inni); 03.11.17. – 1 imm. (2. r. kal.; foto), tamże (P. Kołodziejczyk, G. Orłowski); 24.09.–25.11.17. – 1 juv./imm. (foto), Stawno, Ruda Sułowska, Radziądz i Jamnik, pow. milicki i trzebnicki (W. Lenkiewicz i inni); 17.11.17. – 1 imm. (1. r.kal.; foto), Nowy Dwór, pow. oławski (M. Stajszczyk, A. Andrzejczyk).
- KUJAWSKO-POMORSKIE: 26.07.–29.08.17. – 1 ad. (foto, wideo), Giebnia, pow. inowrocławski (B. Nowak, A. Loręcki, S. Karpicki).
- LUBELSKIE: 05.03.17. – 1 ad. (foto), Zimno, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 08.–26.07.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Łaszczówka, pow. tomaszowski (R. Cymbała); 22.07.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Stoczek, pow. radzyński (S. Śliwiński); 03.08.17. – 1 imm. (2. r. kal.; foto, wideo), Bogdanka, pow. łęczyński (Ł. Bednarz, G. Potakiewicz); 09.08.17. – 1 juv./imm. (foto), Zastów Karczmiski, pow. opolski (Ł. Bednarz, G. Potakiewicz); 15.11.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Kornie, pow. tomaszowski (R. Cymbała).
- MAŁOPOLSKIE: 11.07.17. – 1 imm. (2. r.kal.), Libiąż, pow. chrzanowski (P. Malczyk); 22.07., 10. i 15.08.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Spytkowice, pow. wadowicki (M. Przymencki i inni); 19.08.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Zb. Dobczycki, pow. myślenicki (M. Baran).
- PODKARPACIE: 04.08.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Starzawa, pow. przemyski (W. Guzik, D. Stasiowski).
- ŚLĄSKIE: 20.06.17 – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Gliwice (J. Cabak).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 25.05.–20.07.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Świnoujście (pow.) (P. Zientek, S. Bzoma, M. Bzoma, www.clanga.com).
- ✧ Liczba stwierdzeń jest trudna do ustalenia, gdyż niektóre obserwacje mogły dotyczyć tych samych przemieszczających się osobników.

Mewa delawareńska *Larus delawarensis*

10/10, 0/0

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 05.01.2014 – 1 ad. (foto), Ostróda (pow.) (M. Romanowski).

MAZOWIECKIE: 06.01.17. – 1 ad. (foto), Pruszków (pow.) (K. Mortka).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 04.11.17. – 1 ad. (foto), Różanki, pow. iławski (T. Królak, S. Węga).
✧ Wszystkie obserwacje dotyczą powracających osobników obserwowanych w kraju od kilku lat.

„Mewa syberyjska” *Larus fuscus heuglini*

1/1, 2/2

LUBELSKIE: 04.11.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Puławy (pow.) (Ł. Bednarz, G. Potakiewicz).
POMORSKIE: 13.10.17. – 1 ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn A. Kośmicki).

✧ Drugie i trzecie stwierdzenie w kraju.

Mewa romańska *Larus michahellis*

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 18.05.17. – 1 ♂ ad. z gniazdem (lęg mieszany z ♀ *L. argentatus* x *L. cachinnans*; foto), Jez. Ryńskie, pow. mławowski (T. Lcięk).

✧ Najbardziej wysunięte na północ stanowisko lęgowe tego gatunku odnotowane dotychczas w Polsce.

Mewa błada *Larus hyperboreus*

LUBELSKIE: 05.11.17. – 1 juv. (foto), Kornie, pow. tomaszowski; 11.–21.11.17. – tenże (foto), Zimno, pow. tomaszowski (R. Cymbała i inni).

ŁÓDZKIE: 08.01.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), zb. Jeziorsko (K. Myśliwiec, M. Andrysiewicz, D. Ziembicki).

Mewa ochocka *Larus schistisagus*

0/0, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 07.–09.12.17. – 1 imm. (3. r.kal.; fot. 9, wideo), Jez. Kierskie, Poznań (B. Nowak, www.clanga.com).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego wschodnioazjatyckiego gatunku w kraju i jednocześnie ósme w zach. Palearktyce (Nowak 2018).

Rybitwa czubata *Thalasseus sandvicensis*

ŁÓDZKIE: 09.06.2015 – 1 ad., zb. Jeziorsko (R. Włodarczyk, B. Lesner).

DOLNOŚLĄSKIE: 23.–28.07.17. – 3 ad. i 1 juv. (foto, wideo), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski i inni).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 01.08.17. – 1 ad., Włocławek (pow.) (Ł. Wardecki, K. Karczewski).

ŁÓDZKIE: 02.08.17. – 1 ad. (foto), zb. Jeziorsko (P. Minias, P. Dunn, L. Whittingham).

PODLASKIE: 24.04.17. – 2 ad. (foto), Kowalowy Gród, pow. białostocki (G. Grygoruk); 27.09.17. – 4 os., zb. Siemianówka (T. Tumiel).

WIELKOPOLSKIE: 27.07.17. – 2 ad. (foto), Jez. Maltańskie, Poznań (A. Loręcki).

Rybitwa popielata *Sterna paradisaea*

DOLNOŚLĄSKIE: 16.–30.10.17. – 1 juv. (foto, wideo), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski i inni).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 22.04.17. – 2 ad. (foto), Jez. Pakoskie, pow. inowrocławski (R. Kurowski).

MAZOWIECKIE: 27.04.17. – 1 ad., Gassy, pow. piaseczyński (Ł. Matyjasiak); 22.10.17. – 1 ad. (foto), Michałowice, pow. pruszkowski (A. Dmoch, M. Domińczak).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 22.04.17. – 1 ad. (foto), Jez. Kinkajmskie, pow. bartoszycki (I. Fiedorowicz).

WIELKOPOLSKIE: 22.04.17. – 3 ad. (foto), Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); 04.06.17. – 1 ad. (foto), Objezierze, pow. obornicki (J. Ziółtek, K. Ziółtek).

Fot. 9. Mewa ochocka *Larus schistisagus*, Poznań, grudzień 2017 (fot. Z. Kajzer) – Slaty-backed Gull, Poznań, December 2017

Fot. 10. Nawałnik duży *Hydrobates leucorhous*, Bałtyk na N od Rowów, styczeń 2017 (fot. M. Ściborski) – Leach's Storm Petrel, Baltic Sea, N of Rowy, January 2017

Lodowiec *Gavia immer*

69/69, 2/2

LUBELSKIE: 01. i 09.11.17. – 1 os. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (T. Kobylas, M. Piotrowski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.05.17. – 1 ad. (foto), Pobierowo, pow. gryficki (Z. Kajzer).

Nawałnik duży *Hydrobates leucorhous*

17/18, 1/1

POMORSKIE: 09.01.17. – 1 os. (fot. 10), Bałtyk 11 km na N od Rowów, pow. łęborski (M. Ściborski, S. Kaszak).

Głuptak *Morus bassanus*

29/32, 1/1

POMORSKIE: 09.10.17. – 1 ad. (foto), Krynica Morska i Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, A. Kośmicki, W. Janecki i inni).

Kormoran mały *Microcarbo pygmaeus*

158/366, 6/7

ŁÓDZKIE: 12.09.2009 – 1 juv. (foto), Sarnów, pow. poddębicki (M. Stanecki).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 28.08.2015 – 6 os., Górkki, pow. buski (M. Adamczyk).

DOLNOŚLĄSKIE: 14.01.17. – 1 os. (foto), Bardo, pow. ząbkowicki (R. Walczybok).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 02.01.–15.04.17. – maks. 7 os. (foto), Bydgoszcz (M. T. Jezierski, A. Muszyńska, G. Lorek i inni, www.ornitho.pl).

MAŁOPOLSKIE: 01.07.17. – 1 ad. (foto), Stary Sącz, pow. nowosądecki (M. Urbański, M. Więcek).

MAZOWIECKIE: 30.08.17. – 1 juv. (wideo), Orońsko, pow. szydłowiecki (N. Stankiewicz).

OPOLSKIE: 24.02.17. – 1 imm. (foto), Nysa (pow.) (J. Wójcicki); 30.04.–24.08.17. – 1–2 os. (foto), Zb. Turawski (J. Stasiak i inni).

ŚLĄSKIE: 02.–27.12.17. – 1 os. (foto), Goczałkowice-Zdrój, pow. pszczyński (W. Miczajka, I. Oleksik, M. Strzoda, www.clanga.com).

✧ Obserwacje z Bydgoszczy dotyczą zapewne osobników, które przebywały tam w zmiennej liczbie od sierpnia 2016 r. (Komisja Faunistyczna 2017), nie są więc traktowane jako odrębne stwierdzenia.

Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*

74/ca 104, 1/1

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 12.04.–05.05.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Chorzewa, pow. jędrzejowski (K. Dudzik, G. Stachera, www.clanga.com).

Czapla modronosa *Ardeola ralloides*

80/85, 3/3

LUBELSKIE: 27.05.17. – 1 ad. (foto), Chyrzyno, PN Ujście Warty, pow. sulęciński (R. Zdrojewski, A. Murawska).

ŚLĄSKIE: 01.06.17. – 1 ad. (foto), Smolice, pow. oświęcimski (D. Wiehle, J. Betleja, M. Ledwoń); 03.06.17. – 1 os., Pogórze, pow. cieszyński (D. Światała, M. Światała).

Czapla biała *Ardea alba*

LUBELSKIE: 27.03.–22.07.17. – 11–15 par z gniazdami (gn. pewne 11 par; foto, wideo), Łaszczów, pow. tomaszowski (J. Michalczyk, R. Cymbała).

ŁÓDZKIE: 13.05.–10.07.17. – 15 par z gniazdami (foto), zb. Jeziorsko (T. Janiszewski, B. Lesner, J. Kronenberg).

PODLASKIE: 15.05.17. – 206 par z gniazdami (foto), jez. Gaładuś, pow. sejneński (A. Zbyryt, E. Kapowicz); 09.06.17. – 61 par z gniazdami (foto), Łoje-Awissa, pow. grajewski (A. Zbyryt, Ł. Krajewski, M. Fabiszewski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 30.04. i 05.06.17. – 26 par z gniazdami (foto), jez. Gołdopiwo, pow. giżycki (A. Zbyryt, E. Kapowicz); 30.04.17 – 33 pary z gniazdami (foto), Kruklin, pow. giżycki (A. Zbyryt).

✧ Choć dane nie są kompletne to wykazują dalszy wzrost liczebności populacji do ponad 350 par.

Warzęcha *Platalea leucorodia*

ca 189/ca 331, 10/14

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 19.04.2014 – 2 ad. (foto), Górki, pow. buski (P. Walukiewicz); 22.06.2015 – 1 juv., tamże (D. Winiarski).

PODKARPACKIE: przełom 04./05.2015 – 7 lub 8 os., Będziemyśl, pow. ropczycko-sędziszowski (W. Szczęch).

LUBELSKIE: 03.–04.05.17. – 1 ad. (foto), Kornie i Wierzbica, pow. tomaszowski (K. Kasprek, S. Śliwiński, M. Sokołowski i inni).

MAZOWIECKIE: 16.05.17. – 1 ad. (foto, wideo), Warszawa (D. Łukasik, P. Kaczmarczyk); 18.05.17. – 3 ad. (foto), Popowo Kościelne, pow. wyszkowski (www.clanga.com); 21.–24.05.17. – prawdopodobnie te same 3 ad. (foto), Kuligów, pow. wołomiński (E. Szczepankiewicz, www.ornitho.pl); 25.05.17. – 1 ad. (foto), Podolszyn Nowy, pow. pruszkowski (G. Długosz).

PODKARPACKIE: 07.06.17. – 1 ad., Kozodrza, pow. ropczycko-sędziszowski (W. Szczęch); 11.–12.06.17. – 1 imm. (foto), Buda Stalowska, pow. tarnobrzecki (T. Świątek, www.clanga.com); 17.08.17. – 2 juv. i 1 os.; 18.08.17. – 1 juv. (foto), Korniaktów, pow. łańcucki (T. Sobuś, A. Gerersdorf).

ŚLĄSKIE: 14.–15.06.17. – 1 ad. (foto), Baranowice, pow. cieszyński (K. Liersz-Żelasko, K. Dudzik, M. Kościółek, www.clanga.com).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 22.06.17. – 1 ad. (foto), Ostrów, pow. buski (A. Chwierut); 14.–29.08.17. – 1 juv. (foto), Górki, pow. buski (A. Oruba, J. Przyborowska, www.ornitho.pl).

Ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus*

ca 70/ca 84, 6/10

MAŁOPOLSKIE: 19.05.17. – 1 os. (foto), Nazeleńce, pow. oświęcimski (J. Betleja); 20.–21.05.17. – 1 ad. (foto, wideo), Spytkowice, pow. wadowicki (B. Murzyn, A. Oruba, J. Przyborowska).

MAZOWIECKIE: 25.04.17. – 1 os. (foto), Kuligów, pow. wołomiński (www.ornitho.pl).

OPOLSKIE: 23.05.17. – 1 ad. (foto), Przewóz, pow. kędzierzyńsko-kozielski (W. Michalik).

PODLASKIE: 06.–09.05.17. – 1 ad. (foto), zb. Siemianówka (J. Synowiecki i inni, www.clanga.com).

ŚLĄSKIE: 18.05.17. – 5 os. (foto), Goczałkowice-Zdrój, pow. pszczyński (H. Boronowski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 29.11.17. – 1 imm. (foto), Kołobrzeg (pow.) (W.J. Smoliński, B. Smolińska).

Kaniuk *Elanus caeruleus*

1/1, 1/1

LUBELSKIE: 30.05.–23.06.17. – 1 imm. (2. r.kal.; fot. 11), dolina Czarnego Potoku, pow. zamojski (M. Pieńkosz i inni).

✧ Drugie stwierdzenie w kraju, dokonane zaledwie rok po pierwszym (Czarnul et al. 2017).

Orłosep *Gypaetus barbatus*

1/1, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 12.06.17. – 1 os. (2. r.kal.; fot. 12), Trzy Korony, Pieniński PN, pow. nowotarski (M. Lempa, M. Brożny).

Fot. 11. Kaniuk *Elanus caeruleus*, dolina Czarnego Potoku k. Zamościa, maj–czerwiec 2017 (M. Zawadzki) – *Black-winged Kite*, Czarny Potok valley near Zamość, May–June 2017

Fot. 12. Orłosęp *Gypaetus barbatus*, Pieniny, czerwiec 2017 (fot. M. Lempa) – *Bearded Vulture*, Pieniny Mts, June 2017

Fot. 13. Orzeł stepowy *Aquila nipalensis*, Sarnów, maj 2017 (fot. G. Gaudnik) – *Steppe Eagle, Sarnów, May 2017*

Fot. 14. Sowa jarzębata *Surnia ulula*, Plecemin, listopad 2017 (fot. S. Turowski) – *Northern Hawk Owl, Plecemin, November 2017*

- ✧ Wzrost liczby stwierdzeń orłosepów w wielu krajach europejskich jest niewątpliwie związany z programami reintrodukcji tego gatunku na południu kontynentu. W tym przypadku osobnik nie był w żaden sposób oznakowany, co sugeruje pojaw naturalny.

Gadożer *Circaetus gallicus*

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 06.07.2013 – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Burdąg, pow. szczycieński; 13.07.2013 – tenże (foto), Witowo, pow. szczycieński (A. Węgrzynowicz).

ŁÓDZKIE: 11.05.17. – 1 os. (foto), Walewice, pow. łowicki (K. Mortka, K. Ślusarski, M. Długosiewicz).

MAZOWIECKIE: 07.05.17. – 1 ad. (foto), Bagno Całowanie, pow. otwocki (R. Głodowski).

PODKARPACKIE: 03.07.17. – 1 imm. (foto), Stary Dzików, pow. lubaczowski (Ł. Bednarz); 24.09.17. – 1 ad. (foto), Trzciana, pow. rzeszowski (S. Kuczmarzski).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 16.09.17. – 1 imm (foto), Ponik, pow. staszowski (J. Dukała).

WIELKOPOLSKIE: 15.07.17. – 1 imm. (foto), Osiek nad Notecią, pow. pilski (S. Niziński, S. Karpicki).

Sęp płowy *Gyps fulvus*

63/95, 3/3

PODLASKIE: 30.06.17. – 1 juv./imm. (2.–3. r.kal.; foto), Bierwicha, pow. sokólski (S. Kowieska).

POMORSKIE: 17.–19.07.17. – 1 ad. (foto), Gliwa Mała, pow. kwidzyński (M. Pawelec i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 29.05.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Służów, pow. buski (D. Florek, J. Karczewski).

Orlik grubodzioby *Clanga clanga*

LUBELSKIE: 30.06.–20.07.17. – 1 ♀ z gniazdem (lęg mieszany z ♂ *C. pomarina*; foto), pow. parczewski (S. Aftyka, J. Wójciak); 06.17. – 1 ad. z gniazdem (lęg mieszany z *C. pomarina*; foto), pow. tomaszowski (S. Aftyka, J. Wójciak, P. Szewczyk).

PODKARPACKIE: 03.04.17. – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Długie, pow. sanocki (W. Guzik); 11.–12.11.17. – 1 ad. (foto), gm. Wiązownica, pow. jarosławski (T. Szylar).

POMORSKIE: 11.05.17. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Jastarnia, pow. pucki (W. Półtorak).

Orzeł stepowy *Aquila nipalensis*

17/17, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 11.08.2013 – 1 juv. (foto), Racot, pow. kościański (M. Ptak).

ŚLĄSKIE: 07.05.17. – 1 imm. (3. r.kal.; fot. 13), Sarnów, pow. gliwicki (G. Gaudnik).

Orzeł cesarski *Aquila heliaca*

62/65, 3/3

PODKARPACKIE: 23.03.2010 – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Wrocanka, pow. krośnieński (W. Guzik).

OPOLSKIE–ŁÓDZKIE–MAZOWIECKIE–ŚWIĘTOKRZYSKIE–MAŁOPOLSKIE: 01.–04.06.2015 – 1 juv./imm („Jákó”, 2. r.kal.) z nadajnikiem satelitarnym (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Z. Kajzer).

PODKARPACKIE: 29.–31.05.2015 – 1 imm. („Jánossy”, 3. r.kal.) z nadajnikiem satelitarnym (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Ł. Krajewski).

PODKARPACKIE–LUBELSKIE–MAZOWIECKIE–PODLASKIE–WARMIŃSKO-MAZURSKIE–PODLASKIE: 22.–25.06.2015 – 1 imm. („Jánossy”, 3. r.kal.) z nadajnikiem satelitarnym (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Ł. Krajewski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE-PODLASKIE-MAZOWIECKIE-LUBELSKIE-PODKARPACKIE: 29.06.–01.07.2015 – 1 imm. („Jánossy”, 3. r.kal.) z nadajnikiem satelitarnym (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Ł. Krajewski).

OPOLSKIE: 31.08.–01.09.2015 – 1 ♀ juv. („Elke”, 1. r.kal.), z nadajnikiem satelitarnym, pow. głubczycki (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Z. Kajzer).

DOLNOŚLĄSKIE: 09.–10.05.2016 – 1 ♀ juv. („Elke”, 2. r.kal.), z nadajnikiem satelitarnym (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Z. Kajzer).

OPOLSKIE-ŚLĄSKIE-ŁÓDZKIE-MAZOWIECKIE-KUJAWSKO-POMORSKIE-WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 29.06.–02.07.17. – 1 imm. („Jánossy”, 5. r.kal.) z nadajnikiem satelitarnym (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Ł. Krajewski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE-MAZOWIECKIE-ŚWIĘTOKRZYSKIE-MAŁOPOLSKIE: 04.–06.07.17. – 1 imm. („Jánossy”, 5. r.kal.) z nadajnikiem satelitarnym (mapa, www.satellitetracking.eu, odczyt Ł. Krajewski).

LUBELSKIE: 26.06.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), dolina Sołokij, pow. tomaszowski (D. i. J. Gawrońscy).

MAZOWIECKIE: 02.04.17. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Lipniki Stare, pow. pułtuski (M. Twardowski).

PODKARPACKIE: 18.03.17. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Zarszyn, pow. sanocki (W. Guzik, D. Stasiowski, T. Tańczuk).

Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*

POMORSKIE: 19.–21.06.17. – 1 para z 1 pull. (foto), pow. lęborski (B. Kotlarz, M. Ziółkowski).

Orzełek *Hieraetus pennatus*

LUBELSKIE: 29.06.17. – 1 os. odm. jasnej (foto), PK Puszczy Solskiej, pow. biłgorajski (J. i D. Gawrońscy).

Kurhannik *Buteo rufinus*

287/320, 0/0

LUBELSKIE: 06.09.2012 – 1 ad. (foto), Setniki, pow. hrubieszowski (R. Cymbała, W. Gargoła); 11.09.2012 – 1 ad. (foto), Wasylów Wielki, pow. tomaszowski (R. Cymbała i inni);

21.09.2012 – 1 ad. (foto), Chłopiatyn, pow. hrubieszowski (R. Cymbała, W. Gargoła).

ŁÓDZKIE: 27.09.2015 – 1 juv. (wideo), Ktery, pow. kutnowski (G. Sawicki).

PODLASKIE: 17.08.2015 – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Fasty, pow. białostocki (A. Kołodko).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 16.06.2015 – 1 os., Szczerbaków, pow. buski (P. Wilniewicz); 17.07.2015 – 1 juv. (foto), Obice, pow. kielecki (Ł. Misiunia, D. Ciesielski); 10.10.2015 – 1 juv. (foto), Konieczmosty, pow. buski (P. Wilniewicz).

✧ Od roku 2016 obserwacje kurhannika nie podlegają weryfikacji przez KF; wszystkie wymienione powyżej stwierdzenia dotyczą lat wcześniejszych.

Sowa jarzębata *Surnia ulula*

ca 42/ca 42, 2/2

POMORSKIE: 16.10.17. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. i M. Stanecy).

WIELKOPOLSKIE: 28.10.–12.11.17. – 1 os. (fot. 14), Plecemin, pow. złotowski (www.clanga.com).

Syczek *Otus scops*

ca 18/20, 1/1

POMORSKIE: 19.05.17. – 1 ♂ (fono), Kluki, pow. słupski (K. i E. Pietkun).

✧ Zaledwie drugie współczesne stwierdzenie syczka na północy Polski; poprzednie miało miejsce w 1990 r. w Koszalinie (Stawarczyk et al. 2017).

Puszczyk mszarny *Strix nebulosa*

LUBELSKIE: 03.–05.17. – 5 par (gn. pewne; foto), Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (B. Woźniak, M. Grzębkowski, S. Aftyka i inni); 03.–05.17. – 1 para (gn. pewne; foto), leśn. Kołacze, pow. włodawski (S. Aftyka).

Żoła *Merops apiaster*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 14.08.2007 – 15–20 os., 5 nor (gn. prawdopodobne), Wólka Żabna, pow. staszowski (P. Wilniewicz, G. Skubera, P. Dziedzic); 03.06.2008 – 2 pary (gn. prawdopodobne; foto), Wodacz, pow. jędrzejowski (R. Maniarski, K. Łuszczki); 03.06. i 27.07.2008 – 2–3 pary z gniazdami (gn. pewne 2 par; foto), Nowa Olszówka, pow. jędrzejowski (R. Maniarski i inni); 03. i 24.06.2008; 28.07.2009 – 1 para z gniazdem (foto), Wodzisław, pow. jędrzejowski (R. Maniarski i inni); 03.06.–27.07.2008 – 12 par z gniazdami (foto); 28.07.2009 – 8 par z gniazdami (foto), Świątniki, pow. jędrzejowski (R. Maniarski i inni); 10.07.2008 i 03.07.2009 – 3 pary z gniazdami (foto), Gnojno, pow. buski (R. Maniarski, O. Poleszczuk, J. Przybylska); 19.07.2008 – 1 para z gniazdem (foto), Wesoła, pow. buski (R. Maniarski, J. Przybylska); 19. i 22.07.2008 – 1 para z gniazdem (foto), Harmoniny, pow. buski (R. Maniarski, J. Przybylska, T. Bracik); 22.07.2008 – 1 para z gniazdem (foto), Górnówola, pow. buski (R. Maniarski, J. Przybylska); 22.07.2008 i 18.06.2009 – 1 para z gniazdem (foto), Wełnin, pow. buski (R. Maniarski, J. Przybylska); 01.08.2008 – 2 pary z gniazdami (foto), Opatkowice, pow. pińczowski (R. Maniarski, J. Przybylska); 02.–31.07.2009 – 1 para z gniazdem, Młodzawy Małe, pow. pińczowski (W. Błaziak); 11.07.2009 – 1 para z gniazdem (foto), Fanistawice, pow. kielecki (R. Maniarski, J. Przybylska).

Raróg *Falco cherrug*

129/137, 10/10

POMORSKIE: 13.08.2016 – 1 juv. (foto), Piekło, pow. sztumski (K. Iwan-Malawska, M. Malawski).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 12.11.17. – 1 ad. (wideo), Włocławek (pow.) (www.peregrinus.pl).

MAŁOPOLSKIE: 16.07.17. – 1 juv. (foto), Stare Bystre, pow. nowotarski (M. Jarończyk).

MAZOWIECKIE: 17.–18.03.17. – 1 ad. (wideo), Płock (pow.) (www.peregrinus.pl).

OPOLSKIE: 12.01.; 24.02. i 27.03.17. – 1 ad. (foto), Opole (M. Zawadzki, T. Tańczuk); 16.07.–12.08.17. – 1 ad. (foto), Otoki i Wasilowice, pow. prudnicki (M. Zawadzki i inni); 28.07.17. – 1 juv. (foto), Otoki, pow. prudnicki (A. Kuźnia); 08.09.17. – 1 juv. (foto), Tłustomosty, pow. głubczycki (M. Nagler).

POMORSKIE: 29.07.–29.09.17. – 1 juv. (foto), gm. Stegna, pow. nowodworski (T. Kozakiewicz, www.clanga.com).

ŚLĄSKIE: 27.09.17. – 1 juv. (foto), Pietrowice Wielkie, pow. raciborski (W. Miczajka); 29.09.17. – 1 ad. (foto), tamże (W. Miczajka, R. Zbroński).

„Sokół tundrowy” *Falco peregrinus calidus*

12/12, 8/8

LUBUSKIE: 05.04.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Gościmiec, pow. strzelecko-drezdenecki (M. Barcz).

OPOLSKIE: 30.09.17. – 1 juv. (foto), Zb. Turawski (M. Zawadzki).

PODLASKIE: 13.05.17. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Brzostowo, pow. łomżyński (M. Polakowski i inni).

POMORSKIE: 30.09.17. – 1 juv. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (S. Niziński, S. Karpicki); 06.10.17. – 1 ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (J. Lontkowski); 30.10.17. – 1 juv. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (P. Malczyk, A. Kościcka); 30.10.17. – tenże (foto), Jantar, pow. nowodworski (M. Sołowiej, A. Niemczyk, A. Kościcki).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 28.11.17. – 1 juv. (foto), Zagórze, pow. kamieński (M. Jasiński).

„Srokosz stepowy” *Lanius excubitor homeyeri* 63/63, 19/20

MAZOWIECKIE: 11.11.2006 – 1 ad. schwytyany (foto), Górki Kampinoskie, pow. nowodworskie (A. Olszewski).

DOLNOŚLĄSKIE: 30.12.2016–03.03.17. – 1 ♂ ad. (foto), Tyniec nad Ślężą, pow. wrocławski (K. Ostrowski).

ŚLĄSKIE: 24.08.2016 – 1 os. (foto), Świbie, pow. gliwicki (G. Gaudnik).

DOLNOŚLĄSKIE: 04.–23.01.17. – 1 imm. (foto), Budziszów, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 04.01.–09.02.17. – 2 os. (foto), Pożarzyce, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 10.01.–14.02.17. – 1 ad. (foto), Kondratowice, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 19.01.17. – 1 os. (foto), Przeclawice, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 27.–30.01.17. – 1 os. (foto), Piotrków Borowski, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 04.02.17. – 1 os. (foto), Ludów Śląski, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 15.02.17. – 1 os. (foto), Kalinowa, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 27.02.17. – 1 os. (foto), Górzec, pow. strzeliński (K. Ostrowski); 26.09.17. – 1 os. (foto), zb. Przeworno, pow. strzeliński (K. Ostrowski).

LUBELSKIE: 12.11.17. – 1 os. (foto), Dobryń-Kolonia, pow. bialski (J. Stalenga, A. Chwała, J. Mydlak).

PODKARPACKIE: 17.12.17. – 1 os. (foto), Ujazd, pow. jasielski (Z. Niziołek, K. Paryś); 30.12.17. – 1 os. (foto), Wrocanka, pow. krośnieński (D. Stasiowski, W. Guzik).

PODLASKIE: 18.03.17. – 1 os. (foto), Osowiec, pow. moniecki (M. Polakowski, M. Broniszewska, M. Kapuściak).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 17.03.17. – 1 imm. (foto), Michałki, pow. szczycieński (D. Łapiński).

WIELKOPOLSKIE: 04.03.17. – 1 imm. (foto), Dębica, pow. ostrowski (P. Szymański, P. Warchoł); 09.03.17. – 1 os. (foto), Strzelce, pow. chodzieski (W. Plata); 15.11.17. – 1 os. (foto), Zelgniewo, pow. pilski (W. Plata).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 27.01. i 02.02.17. – 1 os. (foto), Karkowo, pow. kołobrzegi (R. i B. Rudziona); 15.10.–04.12.17. – 1 os. (foto), Łągiewniki, pow. łobeski (K. Bieńkowski).

✦ Długa lista stwierdzeń tego podgatunku w kraju potwierdza regularność jego występowania w kraju, co skłoniło Komisję do skreślenia go z listy weryfikacyjnej.

Dzierzba rudogłowa *Lanius senator*

MAZOWIECKIE: 24.–25.05.17. – 1 ♂ ad. (foto), Warszawa Gołąbki (M. Maniakowski, www.clanga.com).

Skowrończyk krótkopalcowy *Calandrella brachydactyla* 14/14/, 1/1

PODKARPACKIE: 06.05.17. – 1 os. (fot. 15), Babule, pow. mielecki (T. Świątek, A. Kut, R. Dworak).

Trzcinniczek kaspijski *Acrocephalus agricola* 5/5, 1/1

POMORSKIE: 07.09.17. – 1 imm. schwytyany (fot. 16), Dąbkowice, pow. sławieński (K. Stepniewski i inni).

Fot. 15. Skowrończyk krótkopalcowy *Calandrella brachydactyla*, Babule, maj 2017 (fot. T. Świątek) – *Greater Short-toed Lark, Babule, May 2017*

Fot. 16. Trzcinniczek kaspijski *Acrocephalus agricola*, Dąbkowice, wrzesień 2017 (fot. K. Stępniewski) – *Paddyfield Warbler, Dąbkowice, September 2017*

Fot. 17. Jaskółka rudawa *Cecropis daurica*, Książ Wielki, kwiecień 2017 (fot. P. Malczyk) – *Red-rumped Swallow*, Książ Wielki, April 2017

Fot. 18. Świstunka brunatna *Phylloscopus fuscatus*, Dąbkowice, listopad 2017 (fot. A. Woźnicka) – *Dusky Warbler*, Dąbkowice, November 2017

✧ Wszystkie dotychczasowe stwierdzenia tego gatunku w kraju dotyczą ptaków schwytych (Stawarczyk et al. 2017).

Jaskółka rudawa *Cecropis daurica* 13/15, 1/1
MAŁOPOLSKIE: 11.04.17. – 1 ad. (fot. 17), Książ Wielki, pow. miechowski (P. Malczyk).

Świstunka górska *Phylloscopus bonelli* 8/8, 1/1
POMORSKIE: 06.05.17. – 1 ♂ (fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Faber, G. Faber).

Świstunka żółtawa *Phylloscopus inornatus* 208/249, 21/24
MAZOWIECKIE: 03.10.17. – 1 os. (fono), Mława (pow.) (P. Szczypiński).

PODLASKIE: 25.09.17. – 1 imm. schwyty (foto), zb. Siemianówka (P. Kokociński, M. Machura).

POMORSKIE: 18.09.17. – 1 os. (fono), rez. Beka, pow. pucki (M. Ściborski); 23.09.17. – 2 os. (foto, fono) (Z. Kajzer, M. i A. Baran); 24.09.17. – 2 os. (foto), (Z. Kajzer, M. Baran); 26.09.17. – 1 os. (foto, fono) (Z. Kajzer i inni); 10.10.17. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (W. Guzik i inni); 23.09.17. – 2 os. (foto, fono) (K. Drab); 25.09.17. – 1 os. (fono) (K. Drab, Z. Kajzer); 30.09.17. – 1 os. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. i M. Niemczyk); 20.10.17. – 1 os. (fono), Jastarnia, pow. pucki (S. Sosnowski, D. Koprowska); 24.09.17. – 1 os. (foto, fono) (S. Czyżewski, A. Flis); 01.10.17. – 1 os., Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Kośmicki).

WIELKOPOLSKIE: 27.09.17. – 1 os. (foto, fono), Poznań Cytadela (P. Szymański).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 21.09.17. – 1 imm. schwyty (foto) (S. Sosnowski i inni); 23.09.17. – 1 imm. schwyty (foto) (S. Sosnowski i inni); 26.09.17. – 1 os. (fono), (S. Sosnowski, M. Przymencki); 27.–28.09.17. – 1 os. (fono) (S. Sosnowski i inni); 01.10.17. – 1 os. (fono), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Polakowski i inni); 27.09.17. – 1 os. (foto, fono), Rożnowo Nowogardzkie, pow. goleniowski (M. Sobieraj); 30.09.17. – 1 os. (fono), Wolin, pow. kamieński (A. Staszewski).

Świstunka brunatna *Phylloscopus fuscatus* 12/12, 1/1
ZACHODNIOPOMORSKIE: 05.11.17. – 1 os. schwyty (fot. 18), Dąbkowice, pow. sławieński (K. Rosińska, K. Lesner, A. Woźnicka).

Świstunka iberyjska *Phylloscopus ibericus* 2/2, 1/1
DOLNOŚLĄSKIE: 31.03.17. – 1 ♂ (foto, fono), Owiesno, pow. ząbkowicki (M. Pach).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju.

„Pierwiosnek syberyjski” *Phylloscopus collybita tristis* 64/58, 2/2
ŚLĄSKIE: 04.–06.06.17. – 1 ♂ (foto, fono, wideo), Bytom Miechowice (P. Skatban i inni).

WIELKOPOLSKIE: 21.12.17. – 1 os. (wideo), Krzyżanowo, pow. śremski (M. Białek).

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

PODLASKIE: 11.–14.07.17. – 1 ad. i 2 juv. (foto), Goniądz, pow. moniecki (Ł. Krajewski, A. Henel).

Pokrzewka wąsata *Sylvia cantillans*

5/6, 1/1

POMORSKIE: 15.05.17. – 1 ♂ (2. r.kal.; fot. 19) wykazujący cechy *S. c. albistriata*, Hel, pow. pucki (M. Koss, A. Sikora, W. Półtorak).

Pasterz *Pastor roseus*

n+45/n+ca 131, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.–26.08.17. – 1 juv. (fot. 20), Śmiechów, pow. koszaliński (D. Fikus i inni).

Modraczek *Tarsiger cyanurus*

7/7, 1/1

PODLASKIE: 11.10.17. – 1 ♂ imm. schwytany (fot. 21), Siemianówka, pow. hajnowski (H. Pietrykowska, U. Sieńkow, G. Grygoruk).

✧ To drugi przypadek schwytania modraczka nad zb. Siemianówka (Komisja Faunistyczna 2008).

Świergotek szponiasty *Anthus richardi*

38/53, 5/5

MAZOWIECKIE: 15.10.17. – 1 os. (foto, fon), Zegrze, pow. legionowski (R. Miciałkiewicz, A. Światała, A. Drzazga).

POMORSKIE: 16.09.17. – 1 os. (foto, fon), Hel, pow. pucki (P. Szymański); 14.10.17. – 1 os. (fono), tamże (S. Czyżewski i inni).

WIELKOPOLSKIE: 23.10.17. – 1 os. (fono), Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.09.17. – 1 os. (foto, fon), Pogorzelica, pow. gryficki (P. Zientek, M. Barcz).

✧ Zwracają uwagę drugie i trzecie stwierdzenie z głębi kraju.

Fot. 19. Pokrzewka wąsata *Sylvia cantillans*, Hel, maj 2017 (fot. M. Koss) – *Eastern Subalpine Warbler*, Hel, May 2017

Fot. 20. Pasterz *Pastor roseus*, Śmiechów, sierpień 2017 (fot. Z. Kajzer) – *Rose-coloured Starling*, Śmiechów, August 2017

Fot. 21. Modraczek *Tarsiger cyanurus*, Siemianówka, październik 2017 (fot. G. Grygoruk) – *Red-flanked Bluetail*, Siemianówka, October 2017

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*

DOLNOŚLĄSKIE: 19.05.–23.08.17. – 1 para i 2 juv. (gn. pewne; foto, wideo), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski, K. Żarkowski).

LUBELSKIE: 15.06.–04.07.17. – 1 para (gn. pewne; foto), Kornie, pow. tomaszowski (R. Cymbała).

PODLASKIE: 01.06.–01.07.17. – 16 par (gn. pewne) i 4 pary (gn. prawdopodobne; foto), Bagna Biebrzańskie (Ł. Krajewski, N. Dzikowska).

POMORSKIE: 30.04.–17.07.17. – 2 pary (gn. pewne; foto), Bielawskie Błota, pow. pucki (A. Sikora); 13.05.–29.06.17. – 9 par (gn. pewne) i 2 pary (gn. prawdopodobne; foto), rez. Beka, pow. pucki (M. Ściborski, A. Kośmicki); 16.05.–18.06.17. – 3 pary (gn. pewne) i 2 pary (gn. prawdopodobne; foto), Gdańsk Górki Zachodnie (A. Sikora).

„Pliszka brytyjska” *Motacilla alba yarrellii*

29/29, 2/2

DOLNOŚLĄSKIE: 18.–19.04.17. – 1 ♀ ad. (foto), zb. Sudety, pow. dzierżoniowski (M. Pach).

POMORSKIE: 09.04.17. – 1 ♀ (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Janczyszyn).

Łuskowiec *Pinicola enucleator*

n+16/n+81, 1/1

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 01.11.17. – 1 os., Czarnówek, pow. gołdapski (D. Cząstkiewicz).

Czczotka tundrowa *Acanthis hornemanni*

155/330, 107/136

DOLNOŚLĄSKIE: 08.11.17. – 1 os. (foto), Kondratowice, pow. strzeliński (P. Kołodziejczyk);

10.11.17. – 1 imm. (foto), zb. Sudety, pow. dzierżoniowski (M. Pach); 17.11.17. – 1

imm. (foto), Tyniec nad Ślężą, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 18.11.17. – 1 os. (foto),

Brzezia Łąka, pow. wrocławski (A. Kuźnia); 25.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Cienin, pow.

trzebnicki (T. Maszkało, A. Knychala); 03.12.17. – 1 ♂ (foto), Potoczek, pow. kłodzki

(M. Sołowiej, A. Malecha); 09.12.17. – 1 ♂ ad. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (M.

Sołowiej); 10.12.17. – 1 ♂ ad. (foto), Brzeście, pow. wrocławski (K. Ostrowski).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 14.11.17. – 1 os. (foto), Blizienko, pow. grudziądzki (T. Samolik);

15.12.17. – 1 os. (foto), Bydgoszcz (pow.) (R. Kurowski).

LUBELSKIE: 03.11.17. – 1 os. (foto); 06.11.17. – 1 ♂ ad. (foto); 07.11.17. – 1 os. (foto);

09.11.17. – 1 ♂ i 1 ♂ imm. (foto); 10.11.17. – 1 ♂ imm. (foto); 18.11.17. – 1 ♀ ad.

i 1 imm. schwytane (foto); 19.11.17. – 1 ♀ ad. schwytana (foto); 21.11.17. – 1 ♂

imm. schwytany (foto); 23.11.17. – 1 ♂ ad. schwytany (foto); 24.11.17. – 1 ♂ ad.

schwytany i 1 os. (foto), Niedzwica Duża, pow. lubelski (Ł. Bednarz); 05.11.17. – 1

♂ ad. (foto), Husinka, pow. bialski (T. i R. Gustyn, J. Mydlak); 06.11.17. – 1 ♂ ad., 1

♀ ad. i 1 imm. (foto), Siemień, pow. parczewski (S. i A. Aftyka, Z. Jaszcz); 08.11.17.

– 1 ♂ ad. (foto), tamże (S. Aftyka, M. Gągała, Z. Jaszcz); 12.11.17. – 1 os. (foto),

Końskowola, pow. puławski (B. Popiołek); 15.11.17. – 1 ♂ ad. i 1 imm. (foto), Krowie

Bagno, pow. włodawski (S. Aftyka, R. Siek); 16.11.17. – 1 ♂ (foto), Szopinek, pow.

zamojski (M. Gałan); 22.11.17. – 1 imm. (foto), Młynki, pow. puławski (B. Popiołek);

23.11.17. – 1 os. (foto), Sielce, pow. puławski (B. Popiołek); 03.12.17. – 1 ♂ ad.

(foto), Piszczac-Kolonia, pow. bialski (R. Wakulski); 22.12.17. – 1 ♂ ad. (foto), Nowy

Pawłów, pow. bialski (J. Mydlak, K. Zalewski); 23.12.17. – 1 ♂ ad. (foto), Stawki, pow.

włodawski (J. Mydlak, R. Wakulski).

ŁÓDZKIE: 10.01.17. – 1 os. (foto), Łódź Romanów (M. Faber); 07.11.17. – 1 ♂ ad. (foto),

Krzemienica, pow. tomaszowski (S. Kielan); 09.11.17. – 1 imm. (foto), Siedlątków,

pow. poddębicki (M. Faber).

- MAŁOPOLSKIE: 07.11.17. – 1 ♀ imm. schwytana (foto); 12.11.17. – 1 ♀ ad. schwytana (foto); 14.11.17. – 1 imm. schwytany (foto); 15.11.17. – 1 ♂ ad. schwytany (foto); 18.11.17. – 1 ♂ imm. schwytany (foto); 12.17. – 1 ♀ ad. schwytana (foto), Psary, pow. chrzanowski (P. Malczyk); 07.11.17. – 1 os. (foto), Kraków Tyniec (I. Długosz); 15.11.17. – 1 ♂ (foto), Kraków Ruczaj (S. Czyżewski); 19.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Zalas, pow. krakowski (J. Niemiec); 13.12.17. – 1 ♀ ad. (foto), Kraków (I. Długosz); 31.12.17. – 1 os. (foto), Kraków Tyniec (I. Długosz i inni).
- MAZOWIECKIE: 05.11.17. – 1 ad. i 1 imm. (foto), Piasecznia, pow. ostrołęcki (M. Murawski); 06.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Warszawa Wesoła (J. Dobrzyński); 09.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Skuszew, pow. wyszkowski (M. Twardowski); 12.11.17. – 1 os. (foto), Wyszków (pow.) (M. Twardowski); 12.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Laszczki, pow. pruszkowski (D. Kozłowski i inni); 17.11.17. – 1 ♂ ad. schwytany (foto), Słomin, pow. pruszkowski (Ł. Matyjasiak i inni); 19.11.17. – 1 ♂ (foto), Porządzie, pow. wyszkowski (M. Twardowski); 23.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Laszczki, pow. pruszkowski (K. Merski); 02.12.17. – 1 ♂ ad. (foto), Ciechanów (pow.) (M. Murawski); 03.12.17. – 1 ♂ ad. i 2 os. (foto), Stryjowo Wielkie, pow. ciechanowski (M. Murawski, K. Antczak); 04.12.17. – 1 ♂ (foto), Wyszków (pow.) (M. Twardowski); 22.12.17. – 1 ♂ ad. i 4 os. (foto), Sosnowo, pow. ciechanowski (M. Murawski).
- OPOLSKIE: 12.11.17. – 1 ♂ ad. i 1 os. (foto), Magnuszowice, pow. opolski (M. Zawadzki, T. Tańczuk); 23.11.17. – 1 os. (foto), Zb. Turawski (J. Stasiak); 22.12.17. – 1 os. (foto), Opole (M. Zawadzki).
- PODKARPACIE: 11.11.17. – 1 ♀ ad. schwytana (foto), Jeziórko, pow. tarnobrzeski (Ł. Bednarz i inni).
- PODLASKIE: 25.01.17. – 1 os. (foto), Skieblewo, pow. augustowski (T. Tumiel); 04.11.17. – 1 ♂ ad. i 1 ♀ ad. schwytane (foto), Łowczyki, pow. sokólski (T. Tumiel); 08.11.17. – 1 imm. (foto), Osowiec-Twierdza, pow. moniecki (Ł. Krajewski); 26.11.17. – 1 os. (foto), Budne, pow. moniecki (Ł. Krajewski); 03.12.17. – 1 ♂ (foto), Krzysztoforowo, pow. sokólski (T. Tumiel); 09.12.17. – 3 os. (foto), Białogrądy, pow. grajewski (Ł. Krajewski, A. Henel); 30.12.17. – 1 os. (foto), 31.12.17. – 5 os. (foto), Białystok Krywlany (M. Polakowski, M. Broniszewska).
- POMORSKIE: 30.10.17. – 1 ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, G. Bela); 31.10.17. – 2 imm. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (M. Sołowiej, B. Więckowska); 03.11.17. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (A. Kośmicki, H. Trzeciak); 03.11.17. – 1 os. (foto), Jastarnia, pow. pucki (A. Kośmicki, H. Trzeciak); 05.11.17. – 1 imm. (foto), Borzechowo, pow. starogardzki (M. Faber); 12.11.17. – 1 os. (foto), Jastarnia, pow. pucki (P. Bednarek, M. Przymencki); 12.11.17. – 1 imm. (foto), Władysławowo, pow. pucki (A. Kośmicki, H. Trzeciak); 12.11.17. – 1 imm. (foto), Borcz, pow. kartuski (M. Betlejewicz); 17.11.17. – 1 ♂ (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (M. Zimiński); 18.11.17. – 1 ♂ (foto), Gdańsk Świbno (S. Sosnowski, M. Kugacz); 19.11.17. – 1 imm. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (T. Kozakiewicz); 19.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Władysławowo, pow. pucki (A. i J. Szuksztul, D. Kilon i inni).
- ŚLĄSKIE: 11.11.17. – 1 imm. (foto), Żywiec (pow.) (M. Dyduch); 16.11.17. – 1 ♀ i 1 imm. (foto), Siemianowice Śląskie (pow.) (M. Kowalski); 19.11.17. – 1 os. (foto), Rzeczyce, pow. gliwicki (W. Miczajka); 19.11.17. – 1 os. (foto), zb. Dzierżno Duże, pow. gliwicki (W. Miczajka).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 04.11.17. – 1 os. (foto), Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (P. Czuliński); 16.11.17. – 1 os. (foto), Laseczno, pow. iławski (T. Samolik); 19.11.17. – 1 ♂ i 2 os. (foto), Drzazgi, pow. olsztyński (K. Jankowski); 25.11.17. – 1 os. (foto),

Zagony, pow. lidzbarski (M. Wawirowicz); 27.11.17. – 1 imm. (foto), Nowa Wieś Mała, pow. olsztyński (M. Wawirowicz); 02.12.17. – 1 ad. (foto), Tylkówek, pow. szczytyński (D. Łapiński); 17.12.17. – 5 os. (foto), Stary Olsztyn, pow. olsztyński (A. Włodarczak-Komosińska).

WIELKOPOLSKIE: 13.11.17. – 1 ad. (foto), Poznań (S. Niziński); 27.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Mikoszyce, pow. kościański (B. Nowak); 03.12.17. – 1 os. (foto), Poznań (S. Niziński).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 12.11.17. – 1 imm. (foto), Łagiewniki, pow. łobeski (K. Bieńkowski); 14.11.17. – 1 imm. (foto), Kołobrzeg (pow.) (R. Rudzionek); 14.11.17. – 2 os. (foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (P. Zientek); 14.11.17. – 1 ♀ ad. (foto), Wołczkowo, pow. policki (M. Sołowiej); 17.11.17. – 2 os. (fot. 22), Rybice, pow. kamieński (Z. Kajzer); 21.11.17. – 1 imm. (foto), Robuń, pow. kołobrzegi (R. Rudzionek); 23.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Świnoujście (pow.) (P. Zientek); 28.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (P. Zientek); 29.11.17. – 1 ♀ ad. (foto), Rzeczyn, pow. kamieński (S. Guentzel); 03.12.17. – 1 ♂ ad. (foto), Łagiewniki, pow. łobeski (K. Bieńkowski); 28.12.17. – 1 imm. (foto), Gościno, pow. kołobrzegi (R. Rudzionek); 29.12.17. – 1 ♂ (foto), Niekanin, pow. kołobrzegi (R. Rudzionek).

✧ Bezprecedensowy nalot tego gatunku objął swym zasięgiem niemal cały kraj i był znacznie obfitszy niż poprzednie naloty w latach 2006 i 2009 (Stawarczyk et al. 2017).

Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus* n+20/n+ca65, 3/3

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 16.12.2016 – 1 os. (fono), Iłowo-Osada, pow. działdowski (P. Szczypiński).

MAZOWIECKIE: 16.10.17. – 1 os. (fono), Brzozowo-Maje, pow. mławski (P. Szczypiński).

POMORSKIE: 12.10.17. – 1 ♂ (foto), Hel, pow. pucki (W. Guzik); 07.11.17. – 1 ♂ imm. (foto, fono), Karwia, pow. pucki (A. Kośmicki).

Krzyżodziób modrzewiowy *Loxia leucoptera* n+22/n+53, 1/1

PODLASKIE: 08.01.17. – 1 ♀ imm. (fot. 23), Szudziałowo, pow. sokólski (T. Tumiel).

Trznadel czarnogłowy *Emberiza melanocephala* 2/2, 1/1

POMORSKIE: 14.06.17. – 1 ♂ (fot. 24), Jastarnia, pow. pucki (P. Szymański, P. Warchoń i inni).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju, zaledwie dwa lata po poprzednim (Komisja Faunistyczna 2016).

Uzupełnienia dat pobytu – *Extending of dates*

Bernikla rdzawoszyja *Branta ruficollis*

POMORSKIE: 22.09.–18.10.2008 – 1 imm. (foto), Gdańsk Przymorze (M. Romanowski).

Turkawka wschodnia *Streptopelia orientalis*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 11.–20.04.2013; 06.02.–13.04.2016 – 1 ad. o cechach podgatunku *S. o. meena* (foto), Suchedniów, pow. skarżyski (S. Kowalczyk i inni).

Mornel *Charadrius morinellus*

LUBELSKIE: 03.09.2011 – 22 os.; 05.09.2011 – 3 ad. i 22 juv.; 11.09.2011 – 16 os. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (R. Cymbała i inni, www.clanga.com).

Fot. 22. Czeczotka tundrowa *Acanthis hornemanni*, Rybice, listopad 2017 (fot. Z. Kajzer) – Arctic Redpoll, Rybice, November 2017

Fot. 23. Krzyżodziób modrzewiowy *Loxia leucoptera*, Szudziałowo, styczeń 2017 (fot. T. Tumiel) – Two-barred Crossbill, Szudziałowo, January 2017

Fot. 24. Trznadel czarnogłowy *Emberiza melanocephala*, Jastarnia, czerwiec 2017 (fot. P. Szymański) – *Black-headed Bunting, Jastarnia, June 2017*

Fot. 25. Czajka szponiasta *Vanellus spinosus*, Strzelno, wrzesień–grudzień 2017 (fot. P. Zientek) – *Spur-winged Lapwing, Strzelno, September–December 2017*

Mewa delawarska *Larus delawarensis*

MAZOWIECKIE: 06.–24.01.2016 – 1 ad. (foto), Pruszków (pow.) (K. Mortka i inni, www.ornitho.pl).

Kormoran mały *Microcarbo pygmaeus*

DOLNOŚLĄSKIE: 13.–19.04.2016 – 1 ad. (foto, wideo), Bieniowice, pow. legnicki (P. Kołodziejczyk, M. Kapelski, www.ornitho.pl).

MAŁOPOLSKIE: 27.02.–02.05.2016 – 1–4 os. (w tym 3 imm.; foto), Spytkowice, pow. wadowicki (K. Czajowski, W. Król, M. Ciołczyk, www.ornitho.pl).

OPOLSKIE: 30.06.–07.07.2016 – 1 ad. (foto), Opole (Ł. Berlik i inni, www.ornitho.pl).

ŚLĄSKIE: 08.08.–09.09.2016 – 1–2 os. (foto, wideo), Wielikąt, pow. wodzisławski (R. Krużyk, www.ornitho.pl); 20.–25.09.2016 – 1 juv. (foto), Goczałkowice Zdrój, pow. pszczyński (I. Oleksik, M. Strzoda, www.ornitho.pl).

Warzęcha *Platalea leucorodia*

MAŁOPOLSKIE: 21.–24.07.2016 – 1 ad. (foto), Nazieleńce, pow. oświęcimski (J. Betleja).

Kategoria D (pochodzenie niepewne – *uncertain origin*)

Bernikla północna *Branta hutchinsii*

14/14, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 19.03.17. – 1 os. (foto), wykazujący cechy podgatunku *B. h. minima*, Ostrówek, pow. pilski (D. Ostrowski, W. Plata).

Kapturzik *Lophodytes cucullatus*

10/10, 1/1

ŚLĄSKIE: 15.–22.01.17. – 1 ♀ imm. (foto), Czernichów, pow. żywiecki (M. Dyduch, K. Kucharska, www.clanga.com); 12.03.17. – tenże, Jez. Czanieckie, pow. żywiecki (www.clanga.com).

Czajka szponiasta *Vanellus spinosus*

0/0, 1/1

KUJAWSKO-POMORSKIE: 24.09.–18.12.17. – 1 ad. (fot. 25), Strzelno, pow. mogileński (M. Piotrowski, B. Studzińska, S. Piotrowski i inni, www.clanga.com).

✧ Naturalne pojawy tego gatunku w północnej części Europy poddawane są w wątpliwość przez większość europejskich Komisji, stąd zaliczenie tego stwierdzenia do kategorii D.

Kategoria E (pojaw nienaturalny – *unnatural occurrence*)

Łabędź czarny *Cygnus atratus*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 07.06.2012 – 1 ad. (foto), Jastrzębiec, pow. buski (J. Sułek, F. Sieniawski); 30.06.–08.07.2012 – 1 ad. (foto), Biechów, pow. buski (P. Wilniewicz).

MAŁOPOLSKIE: 02.01.17. – 1 os. (foto), Brzegi, pow. wielicki (A. Chwierut).

POMORSKIE: 10.08.17. – 2 ad. (foto), Ustka, pow. słupski (T. Wilk).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 11.07.17. – 1 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (W. Mrugowski, P. Siuda).

Łabędź trąbiący *Cygnus buccinator*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 17.–18.12.17. – 1 ad. (foto), Rębów, pow. pińczowski (J. Przybylska, R. Maniarski).

Karolinka *Aix sponsa*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 10.12.2008 – 1 ♀; 11.12.2008 – 1 para (foto), Kielce (J. Przybylska); 28.12.2008 – 1 ♀, Gacki, pow. pińczowski (R. Maniarski); 12.01.2009 – 1 ♀, Krzyżanowice Dolne, pow. pińczowski (R. Maniarski); 17.11.2012 – 1 ♂, Słupiec, pow. kielecki (P. Przybylski).

OPOLSKIE: 23.05.17. – 1 para z 5 pull. (foto), Kamień Śląski, pow. krapkowicki (M. Pastrykiewicz).

✧ Obserwacja z Opolszczyzny jest pierwszym przypadkiem lęgu karolinki w kraju.

Cudokaczka *Callonetta leucophrys*

ŚLĄSKIE: 22.01.17. – 1 ♂ (foto), Zabrze Makoszowy (W. Nocoń, K. Nocoń); 04.–14.04.17. – 1 ♂ (foto), Przyszowice, pow. gliwicki (R. Musioł, G. Gaudnik).

WIELKOPOLSKIE: 16.09.17. – 1 ♂ (foto), Objezierze, pow. obornicki (B. Nowak, A. Szymyś).

Świstun chilijski *Mareca sibilatrix*

ŁÓDZKIE: 07.06.2016 – 1 ♂ (foto), Tomaszów Mazowiecki (pow.) (J. Tabor).

MAZOWIECKIE: 24.01.17. – 1 ♂ (foto), Błonie, pow. warszawski zachodni (A. Kamilewicz).

Kiściec srebrzysty *Lophura nycthemera*

MAZOWIECKIE: 14.11.17. – 1 ♂, Warszawa Wesoła (P. i E. Stolarz, K. Sękal).

Modrzyk siwogłowy *Porphyrio poliocephalus*

ŁÓDZKIE: 08.2009 – 1 ad. schwytany (foto), Żabiczki, pow. pabianicki (J. Hejduk, M. Janiszewska).

Ibis czczony *Threskiornis aethiopicus*

ŁÓDZKIE: 18.07.2010 – 1 ad. (foto), Łódź (P. Minias, A. Makarewicz, K. Winnicki).

Ibis grzywiasty *Geronticus eremita*

ŚLĄSKIE: 24.08.17. – 6 os. (foto), Cisownica, pow. cieszyński (Facebook.com).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 07.08.17. – 6 os. (foto), Maciejowięta, pow. gołdapski (Facebook.com).

Aleksandretta obroźna *Psittacula krameri*

OPOLSKIE: 25.05.17. – 7 os. (foto), Nysa (pow.) (Ł. Szelağ, J. Betleja, M. Ledwoń); 27.12.17. – 5 os. (foto), tamże (J., S. i S. Regner).

Rozella czarnogłowa *Barnardius zonarius*

WIELKOPOLSKIE: 30.07.2016 – 1 ad. (foto), Krosno, pow. poznański (I. Semmler).

Aneks: Obserwacje nieakceptowane – *Not accepted records*

♦ *Anser caerulescens*: 23.02.2016 – 2 os., Kruszewo, woj. podlaskie. ♦ *Aythya collaris*: 06.02.17. – 1 ♂ ad., Gorzów Wielkopolski, woj. lubuskie. ♦ *Mareca penelope* × *Mareca americana*: 27.04.17. – 1 ♦ ad. (foto), Kuligów, woj. mazowieckie. ♦ *Anas gibberifrons*: 11.–27.02.17. – 1 os. (foto), Świdnica, woj. dolnośląskie. ♦ *Aix galericulata*: 27.02.–03.08.17. – 1 ♀ + 1 juv. (foto), gn. niepewne, Siedlec, woj. wielkopolskie. ♦ *Clamator glandarius*: 19.08.17. – 1 juv., Karsibór, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Himantopus himantopus*: 03.05.17. – 1 para (foto), gn. niepewne, Kromolice, woj. wielkopolskie. ♦ *Actitis macularius*: 24.04.2010 – 1 juv. (foto), Zb. Nyski, woj. opolskie. ♦

Stercorarius pomarinus: 20.07.17. – 1 juv., Bałtyk, PWSE, N 55°05'43.9" E 16°38'08.8" ; 18.10.17. – 1 os. (foto), Świnoujście, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Larus hyperboreus*: 01.05.17. – 1 imm. (2. r. kal.), PN Ujście Warty, woj. lubuskie. ♦ *Larus glaucooides*: 26.12.2016 – 1 imm. (foto, wideo), Gołęb, woj. lubelskie. ♦ *Sterna paradisaea*: 25.04.17. – 1 ad. (foto), Warszawa, woj. mazowieckie; 14.05.17. – 1 os. (foto), Warszawa Praga Południe, woj. mazowieckie; 09.09.17. – 1 juv. (foto), Radziądz, woj. dolnośląskie. ♦ *Elanus caeruleus*: około 15.03.17. – 1 os. (foto), Smarżowa, woj. podkarpackie. ♦ *Clanga clanga*: 05.08.17. – 1 os. (foto), Podczerwone, woj. małopolskie. ♦ *Aquila heliaca*: 28.05.17. – 1 imm. (foto), Piłża, woj. małopolskie. ♦ *Hieraaetus pennatus*: 18.04.17. – 1 os. (foto), Sobole, woj. mazowieckie. ♦ *Falco naumanni*: 25.04.17. – 1 os. (foto), Głowienka, woj. podkarpackie. ♦ *Falco cherrug*: 01.01.17. – 1 os., Szeligi, woj. mazowieckie. ♦ *Falco peregrinus*: 06.04.17. – 1 para (foto), gn. niepewne, Puszcza Piaskowa, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Falco peregrinus calidus*: 19.04.17. – 1 ad. (foto), Łoje-Awissa, woj. podlaskie; 08.10.17. – 1 juv. (foto), Dąbkowice, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Falco peregrinus brookei*: 08.01.17. – 1 ad. (foto), Połbocie Małe, woj. zachodniopomorskie; 16.09.17. – 1 ad. (foto), Wrocanka, woj. podkarpackie. ♦ *Psittacula krameri*: 05.03.17. – 1 ad., Wrocław, woj. dolnośląskie; 25.05.17. – 7 os. (foto), gn. niepewne, Nysa, woj. opolskie. ♦ *Lanius excubitor homeyeri*: 14.01.17. – 1 os. (foto), Sukowicze, woj. podlaskie; 12.02.17. – 1 os. (foto), Córa Bałdrzychowska, woj. łódzkie; 30.04.17. – 1 ad. (foto), Giełczyn, woj. podlaskie; 07.05.17. – 1 os. (foto), Gaj i Błociszewo, woj. wielkopolskie; 12.06.17. – 1 ad. (foto), Henrykowo, woj. wielkopolskie; 21.07.17. – 1 juv. (foto), Wybicko, woj. pomorskie; 11.11.17. – 1 os. (foto), Domoślawice, woj. małopolskie; 11.11.17. – 1 ad. (foto), Maleszowa, woj. świętokrzyskie; 01.12.17. – 1 os. (foto), Prusewo, woj. pomorskie. ♦ *Lanius meridionalis elegans*: 03.12.17. – 1 ad. (foto), Świerczyna, woj. wielkopolskie. ♦ *Phylloscopus inornatus*: 08.10.17. – 1 os. (fono), Kołobrzeg Podczele, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Phylloscopus collybita tristis*: 30.09.2015 – 1 os. (foto), Paprotki, woj. dolnośląskie; 25.09.17. – 1 os. (fono), Wojaszówka, woj. podkarpackie; 15.10.17. – 1 os. (fono), Jastarnia, woj. pomorskie; 11.12.17. – 1 os. (foto), Złotniki, woj. wielkopolskie. ♦ *Phylloscopus trochiloides*: 04.06.2014 – 1 ♂, Zarzęcin, woj. łódzkie. ♦ *Ficedula semitorquata*: 23.08.17. – 1 os. (foto), Tychy, woj. śląskie. ♦ *Phoenicurus ochrurus semirufus*: 25.06.17. – 1 para (foto), Kocmyrzów, woj. małopolskie. ♦ *Saxicola maurus*: 16.10.17. – 1 imm. (foto), Osieczany, woj. małopolskie. ♦ *Anthus richardi*: 02.10.17. – szczytka 1 os. (foto), Kuźnica, woj. pomorskie. ♦ *Motacilla flava feldegg*: 30.04.–01.05.17. – 1 ♂ ad. (foto), Zb. Orawski, woj. małopolskie. ♦ *Motacilla flava thunbergi*: 02.06.17. – 1 ♂ (foto), Rokitno, woj. lubelskie. ♦ *Motacilla alba yarrellii*: 19.–20.03.17. – 1 os. (foto), Stawno, woj. dolnośląskie; 22.03.17. – 1 os. (foto), Wrocław Kozańów, woj. dolnośląskie; 22.04.17. – 1 ♀ (foto), Mikoszewo, woj. pomorskie; 22.07.17. – 1 ad. (foto), Wysowa-Zdrój, woj. małopolskie. ♦ *Acanthis hornemanni*: 18.01.17. – 1 ♂ ad. (foto), Radzanek, woj. zachodniopomorskie; 29.10.17. – 1 os. (foto), Hel, woj. pomorskie; 30.10.17. – 1 ♂ ad. (foto), Jantar, woj. pomorskie; 02.11.17. – 1 os. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie; 03.11.17. – 1 os. (foto), Czarnówek, woj. warmińsko-mazurskie; 04.11.17. – 1 os. (foto), Warszawa Wesoła, woj. mazowieckie; 05.11.17. – 3 os. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie; 06.11.17. – 1 os. (foto), Kraków Tyniec, woj. małopolskie; 06.11.17. – 1 ♂ (foto), Skurpie, woj. warmińsko-mazurskie; 07.11.17. – 1 os. (foto), Lubocz, woj. łódzkie; 07.11.17. – 1 ♂ i 2 ♀♀ lub imm. (foto, wideo), Wizna, woj. podlaskie; 07.11.17. – 1 os. (foto), Tomaszów Lubelski, woj. lubelskie; 07.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Warszawa Wesoła, woj. mazowieckie; 08.11.17. – 2 os. (foto), Taciszów, woj. śląskie; 08.11.17. – 1 ♂ i 1 ♀ lub imm. (foto), Czeladź, woj. śląskie; 08.11.17. – 2 ♂♂ i 1 os. (foto), Zabrze Biskupice, woj. śląskie; 08.11.17. – 1 os. (foto), Buda Stalowska, woj. podkarpackie; 09.11.17. – 1 ♀ lub imm. (foto), Katowice Wefnowiec, woj. śląskie; 09.11.17. – 1 os. (foto), Laszczki, woj. mazowieckie; 10.11.17. – 2 os., Żbiki, woj. wielkopolskie; 10.11.17. – 1 os. (foto), Stawy, woj. lubelskie; 10.11.17. – 1–2 os. (foto), Władysławowo, woj. pomorskie; 10.11.17. – 1 os. (foto), Kopciowice, woj. śląskie; 10.11.17. – 1 ♂ i 1 os. (foto), Bytom Miecho-

wice, woj. śląskie; 11.11.17. – min. 1 ♂ (foto), Katowice Muchowiec, woj. śląskie; 11.11.17. – 1 os. (foto), Katowice Muchowiec, woj. śląskie; 11. i 14.11.17 – 1 os. (foto), Rzeszyce, woj. śląskie; 12.11.17. – 1 os. (foto), Bałamaćek, woj. wielkopolskie; 12.11.17. – 1 os. (foto, wideo), Osowiec, woj. podlaskie; 12.11.17. – 1 ad. (foto), Swarzędz, woj. wielkopolskie; 12.11.17. – 1 os. (foto), Żywiec, woj. śląskie; 13.11.17. – 1 ♀ (foto), Bojanowo, woj. wielkopolskie; 15.11.17. – 1 os. (foto), Gdańsk Oliwa, woj. pomorskie; 15.11.17. – 1–2 os. (foto), Świeradów-Zdrój, woj. dolnośląskie; 15.11.17. – 1 ♀ ad. schwytna (foto), Psary, woj. małopolskie; 16.11.17. – 1 os. (foto), Wrocław Marszewice, woj. dolnośląskie; 16.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Gardna Wielka, woj. pomorskie; 18.11.17. – 1 ♂ (foto), Brzezia Łąka, woj. dolnośląskie; 18.11.17. – 1 os. (foto), Licheń Stary, woj. wielkopolskie; 24.11.17. – 1 os. (foto), Rewa, woj. pomorskie; 25.11.17. – 1 ♂ ad. (foto), Ryki, woj. lubelskie; 25.11.17. – 1 os. (foto), Poznań Naramowice, woj. wielkopolskie; 28.11.17. – 1 os. (foto), Gdańsk Sobieszewo, woj. pomorskie; 29.11.17. – 1 ad. (foto), Poznań, woj. wielkopolskie; 01.12.17. – min. 3 ♂♂ ad., Jaworzna, woj. świętokrzyskie; 02.12.17. – 2 ♂♂ (foto), Warszawa, woj. mazowieckie; 02.12.17. – 1 os. (foto), Terespol, woj. lubelskie; 03.12.17. – 1 ♀ (foto), Rożnowo Nowogardzkie, woj. zachodniopomorskie; 04.12.17. – 4 os. (foto), Żbiki, woj. wielkopolskie; 09.12.17. – 5 ad. (foto), Wólka Gołębska, woj. lubelskie; 10.12.17. – 2 os. (foto), Jasionka, woj. podkarpackie; 13.12.17. – 1 os. (foto), Konin Pątnów, woj. wielkopolskie; 16.12.17. – 1 ad. (foto), Klemencice, woj. świętokrzyskie; 22.12.17. – 1 os. (foto), Krosno, woj. podkarpackie. ♦ *Loxia pytyopsittacus*: 05.03.17. – 1 os. (fono), Mławka, woj. warmińsko-mazurskie; 31.12.17 – 1–6 os. (foto), Dębogóra, woj. wielkopolskie. ♦ *Loxia leucoptera*: 31.10.17. – 1 ♂, Poznań, woj. wielkopolskie; 16.11.17. – 3 os., Słupsk, woj. pomorskie. ♦ *Setophaga castanea*: 24.08.17. – 1 ♀ (foto), Tychy, woj. śląskie.

Rewizje – Revisions

Siewka złotawa *Pluvialis fulva*

PODKARPACIE: 23.04.2016 – 1 os. (foto), Lipnica Wielka, pow. nowotarski (M. Jarończyk).
 ✧ Po odwołaniu obserwatora i dodatkowych konsultacjach obserwacja uzyskała akceptację.

Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 16.12.2016 – 1 os. (fono), Iłowo-Osada, pow. działdowski (P. Szczypiński).
 ✧ Po odwołaniu obserwatora i dodatkowych analizach obserwacja uzyskała akceptację.

Summary: Rare birds recorded in Poland in 2017

This report includes 405 records from 2017, as well as 52 earlier ones, concerning 97 species and subspecies. Two new species for Poland have been recorded: the Caspian Plover *Charadrius asiaticus* and Slaty-backed Gull *Larus schistisagus*. The first record of the Spur-winged Lapwing *Vanellus spinosus* has been placed in the category D. Other highlights of the year were: the second records of the Laughing Gull *Leucophaeus atricilla*, Black-winged Kite *Elanus caeruleus* and Bearded Vulture *Gypaetus barbatus*, the second and third records of the Heuglin's Gull *Larus fuscus heuglini*, the third records of the Iberian Chiffchaff *Phylloscopus ibericus* and Black-headed Bunting *Emberiza melanocephala*, the fifth record of the Green-winged Teal *Anas carolinensis*, the sixth records of the American Wigeon *Mareca americana*, Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola* and Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, seventh and eight records of the Pacific

Golden Plover *Pluvialis fulva*, as well as eight record of the Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*. Unprecedented influx of the Arctic Redpolls *Acanthis hornemanni* occurred in the country with at least 107 records. Noteworthy are the high numbers of the Purple Sandpiper *Calidris maritima* (15 records), Great Skua *Stercorarius skua* (7 records), Pallas's Gull *Ichthyaeetus ichthyaeetus* (18 records) and Saker Falcon *Falco cherrug* (10 records).

Records of each species are first presented regionally in alphabetic order of the provinces, afterwards chronologically; they contain: date, number of individuals, sex and age (if known), documentation if present (photo, phono, video, specimen, etc.), location, district, and in brackets names up to three observers, further brief comments and references in some cases. The number codes following the species name mean: the first one – number of records slash number of individuals till 2016 inclusive, the second one – number of records slash number of individuals in 2017; “ca” means approximate number of records or individuals, “n” instead of a number – unknown number of those. The report includes an appendix (Aneks) containing records not accepted, and a list of revisions, i.e. reconsidered records. The following terms and abbreviations are used: os. = individual/individuals, para/pary = pair/pairs, para lęgowa = breeding pair, para z gniazdem = pair with nest, lęg = brood, lęg mieszany = mixed brood, karmiący = feeding, gn. pewne = breeding confirmed, schwytyany = caught, martwy = dead, r.kal. = calendar year, lato = summer, zima = winter.

Literatura

- Czarnul P, Pieńkosz M., Stawarczyk T. 2017. Pierwsze i drugie stwierdzenie kaniuka *Elanus caeruleus* w Polsce. *Ornis Pol.* 58: 296–299.
- Komisja Faunistyczna 2008. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2007. *Not. Orn.* 49: 81–115.
- Komisja Faunistyczna 2016. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2015. *Ornis Pol.* 57: 117–147.
- Nowak B. 2018. Pierwsze stwierdzenie mewy ochockiej *Larus schistisagus* w Polsce. *Ornis Pol.* 59: 78–81.
- Radziszewski M., Marczewski A., Kilon D. 2008. Pierwsze stwierdzenie mewy karaibskiej *Larus atricilla* w Polsce. *Not. Orn.* 49: 162–167.
- Stawarczyk T. 2014. Aktualizacja systematyki i taksonomii ptaków krajowych. *Ornis Pol.* 55: 290–298.
- Stawarczyk T. 2018. Zmiany taksonomiczne na liście ptaków krajowych według IOC. *Ornis Pol.* 59: 72–78.
- Stawarczyk T., Cofta T., Kajzer Z., Lontkowski J., Sikora A. 2017. Rzadkie ptaki Polski. *Studio B&W Wojciech Janecki, Sosnowiec.*

Komisja Faunistyczna SO PTZool
Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław
tadeusz.stawarczyk@uwr.edu.pl